

O POSLOVANJU organizacij združenega dela v občini Ljubljana Vič-Rudnik v obdobju januar—december 1978

I. GOSPODARSTVO

1. Gospodarska gibanja v Sloveniji

V letu 1978 je bila prisotna ugodna gospodarska konjunktura. Realna rast denarnih prejemkov, ugodni pogoji najemanja kreditov ter rast investicijskega povpraševanja so povzročile dinamično gospodarsko rast, dobro izkoriščenost kapacitet ter rast produktivnosti.

Rast gospodarske aktivnosti so spremljala nekatera neugodna gibanja, ki so se pojavljala tudi v preteklih letih:

- prenizka rast blagovne menjave s tujino v primerjavi s planskimi smernicami,
- visoka rast cen, ki je povzročila tudi rast življenjskih stroškov nad predvidenimi v planskih smernicah,
- prehitra rast nominalnih osebnih dohodkov, ki je povzročila hitrejšo rast realnih osebnih dohodkov, kot je bilo planirano, ki so se poleg tega oblikovali po posameznih organizacijah brez prave povezave z rastjo produktivnosti in dohodka,
- prehitra rast zaposlovanja tako v gospodarstvu kot negospodarstvu.

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko in Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino so bile dosežene naslednje stopnje rasti: (glej tabelo!)

Rast industrijske proizvodnje je v analiziranem obdobju presegla doseženo rast v obdobju 1977/76, ki je bila 7,8%, pa tudi presegla planska predvidevanja.

Za vse leto 1978 je značilna rast investicijskega povpraševanja, ki je slonela na kreditnih odnosih — zadolževanju, kar je povzročalo daljšanje rokov dokončanja investicijskih objektov, manjšanje efikasnosti vloženi sredstev in je večalo inflatorne tendence.

2. Gospodarska gibanja v občini

2.1. Samoupravna organiziranost

V letu 1978 je prišlo do precej sprememb v organiziranosti samoupravnih organizacij s področja občine v smislu določil zakona o združenem delu. V predzaznambi so spremembe v organiziranosti organizacij: DO Žičnica, DO Tobačna tovarna, DO Ilirija-Vedrog, DO Volan TOZD Repro, DO Komunalno podjetje Vič. Spremembe so še registrirane v DO Kmetijska zadruga Ljubljana, DO Rašica, DO Zastava servis. V teku pa so še priprave za reorganizacijo DO Iskra TOZD Procesna tehnika ter TOZD Tovarna električnih inštrumentov Horjul.

Elementi	Indeksi SRS	
	Dos.	$\frac{I-XII/78}{I-XII/77}$ Plan.
1. Industrija		
- industrijska proizvodnja	108,4	107
- zaloge gotovih izdelkov	105,8	-
- zaposlovanje	102,9	-
- količinska produktivnost	105,3	-
2. Zunanjetrgovinski promet	103,6	-
- izvoz	108,7	108
- uvoz	100,5	-
3. Cene		
- industrijski izdelki	110,6	pod 108,8
- cene na drobno	114,2	-
4. Življenjski stroški	115,7	pod 114,5
5. Zaposlovanje	104,1	103
- gospodarstvo	103,4	-
- negospodarstvo	108,-	-
6. Povprečni, čisti OD nominalna rast		
- gospodarstvo	122,4	-
- negospodarstvo	121,3	-
- realna rast	105,9	102

V procesu povezovanja DO v SOZD ni prišlo do bistvenih sprememb. Organizacije združenega dela še vedno iščejo primerne povezave z delovnimi organizacijami, s katerimi imajo določene gospodarske in poslovne interese. Na področju občine je bila organizirana le ena sestavljena organizacija združenega dela — SOZD BIVET, v sestavi katere poslujejo DO: Ilirija-Vedrog, Belinka in Teol.

2.2. Gospodarska gibanja v industrijskih in trgovskih organizacijah združenega dela s področja občine

Industrija

Rast industrijske proizvodnje v analiziranem obdobju je 3,6%, s tem je presegla doseženo rast v Sloveniji ter tudi predvideno v programu razvoja občine za leto 1978.

Ocenjujemo, da je dosežena rast tudi posledica organizacijskih sprememb v nekaterih organizacijah, ki so se ugodno odrazile tudi na ravni proizvodnje, npr. DO Livar TOZD Livarna.

	— realne stop. DOS.	rasti v % PLAN
— količinski obseg proizvodnje	8,6	7,5
— število zaposlenih	2,5	2,3
— produktivnost količinska	5,9	5,4

INDUSTRIJA

1	IND količ.proiz- vodnje	IND Za- log	IND št. zap.	IND fiz. prod.	stop. in udel.zalog od pov.m.pr.
1	2	3	4	5	6
DO Tovil	100,8	93,5	100	100,8	164,9
DO Kovinska ind.Ig	104,1	58,6	96,7	107,6	26,0
DO Žičnica TOZD Proizvod. Lj.	113,6	39,5	ni primerljivo		49,3
DO IGO	108,0	172,0	100,8	107,1	186,8
DO Utensilia	107,5	102,2	97,6	110,1	43,7
DO Iskra TOZD Tov. elektr.instr.Horjul	99,2	72,0	101,7	97,5	257,4
DO Iskra TOZD SEM	115,0	-	108,5	105,9	
DO Iskra TOZD ELE- KTROO.	129,5	21,4	111,3	116,3	6,3
DO Ilirija Vedrog	110,0	92,8	106,1	103,6	167,9
DO Silvaproduct	122,5	104,2	105,8	115,7	20,3
DO Tehnika TOZD					
Ljubljanske opekarne	100,2	559,2	97,8	102,5	12,8
DO Hoja	102,0	140,7	98,3	103,8	152,6
DO Kolinska TOZD Vi- nocet	109,5	139,7	100,7	108,7	148,6
DO Plutal TOZD Alu- Pluto plastika	92,3	106,2	103,2	89,4	80,0
DO Tiskarna	97,8	-	102,1	95,7	-
DO Tobačna tov.TOZD Proizvodnja	99,8	102,1	95,9	104	7,9
DO Livar-TOZD Livar- na	147,8	15,0	160,8	91,9	7,2
DO KIP	96,7	31,6	108,3	89,2	21,1
DO Rašica TOZD Kon- fekcija	104,3	-	103,1	101,2	
Povprečno občina	108,6	91,22	102,5	105,9	

Vir podatkov: IND — obrazci — mesečna poročila o proizvodnji v industrijskih organizacijah.

Dosežena rast proizvodnje je posledica rasti produktivnosti dela (okoli 50%) ter boljšega izkoriščanja strojnih in delovnih kapacitet.

V primerjavi z doseženo rastjo v obdobju 77/76 je opazna počasnitev rasti proizvodnje, saj je bila dosežena 9,3% rast, medtem ko je rast produktivnosti presegla doseženo v preteklem obdobju, ko je znašala 5,3%.

Proizvodnja se je najbolj povečala v DO Iskra TOZD Elektrooptika (29,5%), DO Silvaproduct (22,5%) in DO Iskra TOZD Sem (15%); ostale organizacije imajo nižje stopnje rasti, medtem ko jih ima 7 ali 22% proizvodnjo pod ravni 1977. leta. Najvišja dosežena stopnja rasti v DO Livar TOZD Livarna (47%) je posledica organizacijskih sprememb — združitve dveh livarn.

Stopnje udeležb zalog gotovih izdelkov v poprečni mesečni proizvodnji so različne, saj so odvisne od ponudbe in povpraševanja pa tudi od panoge dejavnosti. Največje imajo v DO Iskri TOZD Sem, kjer jih je za 2,5-mesečno proizvodnjo, ter v DO Igo in Ilirija Vedrog, ki imata zalog skoraj za 2-mesečno proizvodnjo.

Navedeni podatki kažejo, da se je gospodarska konjunktura ugodno odrazila na poslovanju gospodarskih organizacij in industrijske panoge dejavnosti in jim omogočila uspešno vključevanje v planske smernice za 1978. leto.

I-XII/78

I-XII/77

V 1978. letu so industrijske gospodarske organizacije poslovale v ugodnih pogojih.¹ Samo dve gospodarski organizaciji poročata o slabi oskrbi z domačim repromaterialom, več pa jih ima slabo oskrbo z uvoženim. Od dvanajstih organizacij-uvoznikov jih 33 % ali 4 organizacije poročajo o slabi oskrbi z uvoženim repromaterialom. Zaloge repromateriala so zadovoljive, prav tako poroča večina organizacij, da ima primerne zaloge gotovih izdelkov. O poslovno-tehničnem sodelovanju z domačimi partnerji poroča le sedem organizacij, dve od teh poročata, da je slabo, v drugih so zadovoljni, medtem ko ima razvito poslovno-tehnično sodelovanje z zunanjimi partnerji le ena organizacija — DO Tobačna tovarna TOZD Proizvodnja in smatra, da je zadovoljivo.

¹ — Vir podatkov: IND 1-pp

Odstotek izpolnjevanja plana **vrednosti proizvodnje** za leto 1978:

»KIG« Kovinska industrija Ig pri Ljubljani	109,8 %
Emona TOZD Pekarna Center	93,5 %
Kolinska TOZD Vinocet	105,7 %
Gradbeno podjetje Tehnika TOZD Ljub. opekarne	105,4 %
Plutal TOZD Alu Pluto Plastika	103,2 %
Tiskarna Ljubljana	127,2 %
Iskra — TOZD Elektrooptika	116,0 %
Rašica — TOZD Konfekcija	113,0 %
Utensilia	95,0 %
Partizanska knjiga — TOZD Grafična dejavnost	112,5 %
ISKRA TOZD Tov. elektr. instrumentov Horjul	90,3 %
Tobačna tovarna TOZD Proizvodnja	104,9 %
HOJA — TOZD Galanterija	95,5 %
HOJA — TOZD Pohištvo	72,6 %
HOJA — TOZD Stavbno mizarstvo	92,1 %
HOJA — TOZD Žaga Rob	106,5 %
HOJA — TOZD Žaga Škofljica	107,4 %
HOJA — TOZD Tesarstvo	88,4 %
Zmaga	77,4 %

Trgovina

Na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik posluje 9 trgovinskih organizacij s sedežem DO oziroma TOZD v naši občini. Prodajo na drobno opravlja 6 trgovinskih organizacij, prodajo na debelo pa 5 trgovinskih organizacij. Od tega opravlja TTL TOZD Tobak in Slovenijales TOZD Lesni in gradbeni material obe trgovinski dejavnosti. Te trgovinske organizacije so v letu 1978 ustvarile 5999 milijonov prometa; od tega trgovinske organizacije na drobno 1830 milijonov, trgovinske organizacije na debelo pa 4170 milijonov. Obseg prodaje se je v letu 1978 v primerjavi z letom 1977 povečal za 23,1 %, nekoliko večji porast zasledimo v trgovini na drobno (ind 123,5), kot v trgovini na debelo (ind 122,9). Največji porast obsega prodaje beležimo v DO Slovenijales TOZD Lesni in gradbeni material, ta znaša v trgovini na drobno 46,2 %, v trgovini na debelo pa 29,1 %.

Udeležba prometa trgovine na drobno v skupnem trgovinskem prometu v občini je 30,5 %, udeležba trgovine na debelo pa 69,5 %. V prodaji trgovine na drobno zavzema največji delež Mercator TOZD Dolomiti, saj predstavlja njihova prodaja 40 % celotne prodaje trgovine na drobno. V trgovini na debelo pa je realizirana prodaja največja v Mercator TOZD Grosist in predstavlja 33,4 % prodaje trgovine na debelo, ter v Slovenijales TOZD Lesni in gradbeni material, kjer predstavlja 39,7 % prodaje trgovine na debelo.

Število zaposlenih se je v trgovini na drobno povečalo za manj kot en odstotek, v trgovini na debelo pa za 6,2 %.

Zaloge so se v trgovini na drobno povečale za 19,1 %, medtem ko so v trgovini na debelo nekoliko pod lanskoletno ravni. Tako velik porast zalog v trgovini na drobno je posledica velikega povečanja zalog v Slovenijales TOZD Lesni in gradbeni material (ind 135,2). Celotne zaloge trgovinskih organizacij v občini pa so večje za 8,1 %.

Podatki:

Statistično poročilo TRG-15, TRG-15a

Za Mercator TOZD Grosist so podatki za leto 1977 zaradi primerljivosti z letošnjim letom ocenjeni.

PRODAJA V. TRGOVINI NA DEBELO IN DROBNO V LETU 1978

	štev. prodaj		IND	št. zaposlenih		IND	Prodaja v ooo din		IND	Zaloge v din		IND	Struktura prometa 1978
	1977	1978	1978 1977	1977	1978	1978 1977	1977	1978	1978 1977	1977	1978	1978 1977	
TRGOVINA NA DROBNO	572	579	101,2	1538	1552	100,9	1480.384	1828.959	123,5	151.426	180.359	119,1	30,5
Mercator TOZD Dolomiti	94	90	95,7	487	488	100,2	580.816	727.563	125,3	52.778	58.672	111,2	12,1
TTL TOZD Tobak	389	397	102,1	638	653	102,4	436.760	476.954	109,2	34.846	39.026	112,0	8,0
Kmetijska zadruga Velike Lašče	6	6	100,0	13	13	100,0	20.169	26.632	132,0	1.255	1.461	116,4	0,4
Ljubljanske mlekarne TOZD Trgovina	64	69	107,8	313	309	98,7	256.571	329.574	128,5	14.672	17.500	119,3	5,5
Ljubljanske mlekarne TOZD Kooperacija	14	12	85,7	17	18	105,9	25.226	33.024	130,9	4.361	4.880	111,9	0,6
Slovenijales TOZD Lesni in gradbeni material	5	5	100,0	70	71	101,4	160.842	235.212	146,2	43.514	58.820	135,2	3,9
TRGOVINA NA DEBELO				892	947	106,2	3392.656	4170.274	122,9	180.889	178.949	98,9	69,5
TTL TOZD Tobak				191	186	97,4	618.736	794.820	128,5	69.133	31.812	46,0	13,2
TTL TOZD Prodaja				21	21	100,0	261.129	236.192	90,5	21.104	30.281	143,5	3,9
Mercator TOZD Grosist				463	465	100,4	1145.967	1387.288	121,1	89.268	114.750	128,5	23,2
Slovenijales TOZD Lesni in gradbeni material				100	145	145,0	1283.555	1657.356	129,1	-	-	-	27,6
Surovina Ljubljana				117	130	111,1	83.269	94.618	113,6	1.384	2.106	152,2	1,6
S K U P A J				2430	2499	102,8	4873.040	5999.233	123,1	332.315	359.308	108,1	100,0

3. Blagovna menjava s tujino

Blagovna menjava s tujino je v analiziranem obdobju porasla za 41,5%, in sicer izvoz za 54,3%, uvoz pa za 26%.

	- v ooo din - po tekočih cenah		
	I-XII/77	I-XII/78	IND
Blagovna menjava skupaj	616.664	872.552	141,5
v tem:			
- izvoz	337.020	520.175	154,3
- uvoz	279.644	352.377	126
Deficit oz. suficit	+ 57.376	+ 167.798	292,5
Delež pokrivanja uvoza z izvoza	120,5	147,6	-

Visoka rast izvoza kot posledica visokega izvoznega povpraševanja je bila tudi eden od faktorjev rasti proizvodnje, produktivnosti in boljše izkoriščenosti kapacitet ter je omogočila preseči planirano vrednost kar za 12,1%. Uvoz pa je kljub doseženi visoki nominalni rasti dosegel le 81% planirane vrednosti. Nižja rast uvoza je predvsem posledica administrativnih omejitev, ki pa se bo neugodno odrazila na izvajanju programov investicij po sprejetih terminskih programih.

Blagovna menjava po regionalnih področjih:

	I-XII/77	I-XII/78	IND	STR 78
Izvoz				
- zahodne države	105.690	119.639	113,2	23 %
- vzhodnoevropske države	33.605	99.915	297,3	19,2 %
- države v razvoju	197.725	300.632	152	57,8 %
Uvoz				
- zahodne države	275.984	346.442	125,5	98,4 %
- vzhodnoevropske države	3.660	5.935	162,2	1,6 %
- države v razvoju		-		

Dosežena je dokaj ugodna regionalna usmerjenost izvoza, visok porast izvoza v vzhodnoevropske države in države v razvoju je delež teh dežel v skupnem izvozu še povečal. Nasprotno pa je uvoz še vedno vezan na zahodne države, zaradi velike udeležbe tega trga v skupni vrednosti uvoza tudi večji porast uvoza iz vzhodnoevropskih držav ne more bistveno spremeniti regionalno strukturo uvoza v smislu usmeritev iz srednjeročnega programa razvoja občine za obdobje 1976—1980.

Največji izvozniki so industrijske organizacije združenega dela, ki so izvozile za 96% celotne dosežene vrednosti, poleg teh izvažajo še trgovske organizacije, katerih udeležba je 2,9% ter gozdarske z 0,9% in iz poslovnih storitev z 0,2%. Največji izvozniki med organizacijami združenega dela s področja občine so: Elektrooptika s 56,7%, Ilirija Vedrog 13,7%, Hoja 9% ter Utensilija 3,2%.

Kot uvozniki se pojavljajo predvsem industrijske organizacije, ki so uvozile vrednostno za 96% realizirane vrednosti. Med največjimi uvozniki so: Ilirija Vedrog s 26,6%, Elektrooptika s 14,5% ter Iskra TOZD Elektromehanika Horjul z 9,5%.

Blagovna menjava po vrstah blaga po doseženih stopnjah predelave:

	Izvoz	Uvoz	%
- blago široke potrošnje	20,5	-	
- repromaterial in rezervni deli	12,5	72,2	
- investicijska oprema	65,5	23,7	
- storitve	0,3	1,2	
- višje oblike menjave	1,2	2,9	

V letu 1978 je dosežena zelo ugodna struktura izvoza, dve tretjini izvoženega blaga so proizvodi višjih stopenj predelave, udeležba repromateriala je le 12 %, medtem ko je med uvoženim blagom vrednostno največja udeležba repromateriala, le petino je investicijske opreme. Navedena struktura uvoza je v veliki meri posledica administrativnega omejevanja uvoza.

Doseganje letnega plana blagovne menjave:

	Dos.plana izvoza v %	Dos.plana uvoza v %
- blago široke potrošnje	114,5	-
- repromaterial	96,9	87,3
- oprema	114,2	60,1
- storitve	39,6	134,7
- višje oblike menjave	121,3	507,8
S k u p a j :	112,1	80,9

Gospodarske organizacije so letni plan izvoza celo presegle, najbolj uspešne so bile pri izvozu blaga široke potrošnje, opreme ter pri višjih oblikah menjave. Plan uvoza pa je izpolnjen le 81 %, do največjih odmikov od planskih ciljev je prišlo pri uvozu opreme in repromateriala.

Na dosežene ugodne rezultate v blagovni menjavi vpliva organizacija DO Iskra TOZD Elektrooptika, ki poleg tega, da je največji izvoznik, dosega tudi najvišje stopnje rasti. Ker je to organizacija, ki bo zapustila področje občine, je potrebno analizirati dosežke na področju blagovne menjave tudi brez njene udeležbe.

	- v ooo din - po tekočih cenah		
Blagovna menjava	I-XII/77	I-XII/78	IND
skupaj	391.476	526.660	134,5
v tem:			
- izvoz	162.153	225.379	139
- uvoz	229.323	301.281	131,4
Deficit oz. suficit	- 67.170	- 75.902	113
Delež pokrivanja	70,7 %	74,8 %	-

V tem primeru je slika blagovne menjave zelo neugodna:
 — porast izvoza je sicer večji od rasti uvoza, kljub temu pa je uvoz večji od izvoza in deficit celo raste,
 — regionalna usmeritev izvoza se zelo poslabša, saj se delež zahodnega trga poveča na 53 %, trga dežel v razvoju pa pade na 3 %, kar ni v skladu s planskimi cilji, ki predvidevajo rast udeležbe trga dežel v razvoju in socialističnih dežel
 — regionalna usmerjenost uvoza pa se bistveno ne spremeni, večino — 98 % blaga se uvozi iz zahodnih držav.

ANALIZA DOSEGANJA PLANA BLAGOVNE MENJAVE PO ORGANIZACIJAH

DO, TOZD	Izvoz Plan 78	Izvoz 1978	% izpol. plana	Uvoz Plan 78	Uvoz 1978	% izpol. plana
1. Utensilia	22.000	16.996	77,3	19.700	14.019	71,2
2. Kovinska Ig	7.492	12.429	165,9	5.000	5.086	101,7
3. Alu-pluto-pla- stika	7.537	3.592	47,7	23.414	21.222	90,6
4. Tovil	5.673	2.091	36,9	25.616	11.279	44,0
5. IGO	7.900	8.379	106,1	36.000	20.326	56,5
6. Žičnica TOZD Proiz.str.in.	11.903	16.350	137,4	8.927	12.766	143,0
7. Iskra TOZD SEM	-	-	-	6.948	4.897	70,5
8. TOZD Proces. tehnika	-	62	-	6.670	4.917	73,7
9. TOZD Elek- tróm.	8.665	13.317	153,7	19.329	33.399	172,8
10. TOZD Ele- ktroo.	251.850	294.796	117,1	58.857	51.096	87
11. Ilirija Ved- rog	48.741	70.986	145,6	122.000	93.699	76,8
12. Silvaprodukt	480	382	79,6	1.402	1.527	108,9
13. Lj. opekarne	-	-	-	150	150	100
14. Hoja	51.000	47.069	92,3	9.550	4.198	44,0
15. Zmaga	-	-	-	1.474	1.334	90,5
16. Pekarna center	-	-	-	1.150	393	34,2
17. Kolinska TOZD Vinocet	1.522	1.424	93,7	11.115	25.326	227,9
18. Žimnica	18.000	10.940	60,8	-	-	-
19. Tobačna TOZD Proizvodnja	-	-	-	53.020	25.452	48,0
20. Tiskarna	3.700	347	9,4	6.935	8.372	120,7
21. GG TOZD Obrat Škofljica	300	380	126,7	-	-	-
22. TOK Gozd.Škof.	1.501	2.269	151,2	-	-	-
23. TOK Gozd.Ljub.	1.400	1.785	127,5	-	-	-
24. GG Kočevje, M TOZ Vel.Lašče	-	381	-	-	86	-
25. KZ Vel.Lašče	8.000	7.538	94,2	-	-	-
26. Surovina Lj.	5.500	7.557	137,4	1.428	219	15,3
27. TOZD PTT Lj.	-	-	-	2.756	2.666	96,7
28. Mehanografski center	-	-	-	13.000	9.497	73,1
29. Elektropro- jekt	750	1.105	147,3	-	146	-

Na koncu velja omeniti, da so morale delovne organizacije, ki opravljajo zunanjetrgovinski promet, skladno z določili ZZZD ponovno poslati zahtevek za vpis v zunanjetrgovinski register. Do predpisanega roka nimajo rešenega tega vprašanja še štiri organizacije združenega dela s področja občine, ker so njihovi zahtevki nepopolni.

4. Finančni uspeh poslovanja gospodarskih organizacij

Osnova za analizo finančne uspešnosti poslovanja so bilance uspeha gospodarskih organizacij in drugi obrazci, predpisani z uredbo o kontnem planu in bilancah za organizacije združenega dela.

V zaključnih računih (bilancah uspeha) izkazujejo organizacije združenega dela podatke, ki izhajajo iz njihovega poslovanja v skladu z veljavnimi predpisi, samoupravnimi sporazumi in drugimi samoupravnimi akti.

Novi zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka je prinesel vrsto novosti v ugotavljanje in razporejanje celotnega prihodka (na primer zajemanje obresti, stroškov delovnih skupnosti, regresa, prehrane itd.) in povzročil, da je primerljivi-

vost podatkov v zaključnih računih omejena. Poleg spremenjenih predpisov pa so tudi številne spremembe o samoöpravni organiziranosti onemogočile realno ocenjevanje poslovnega uspeha posameznih organizacij.

Analiza finančne uspešnosti poslovanja gospodarskih organizacij je narejena na podlagi vzorca enaindvajsetih delovnih in temeljnih organizacij združenega dela s področja občine, ki skupaj ustvarjajo okoli 60 odstotkov družbenega proizvoda v gospodarstvu občine. Vzorec obsega naslednje organizacije:

— enovite: Igo, Kovinsko industrijo Ig, Tovil, Utensili o, Elektromontažo;

— sestavljene: Hojo s 6 TOZD in DSSS, Ilirija-Vedrog s 4 TOZD in 2 DSSS, Mercator TOZD Dolomiti ter Tobačno tovarno TOZD Proizvodnja,

— ter 2 TOZD, katerih sedeža delovnih organizacij sta izven občine:

DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo ter DO Slovenija les TOZD Lesni in gradbeni material.

Analiza njihovih zaključnih računov prikaže v analiziranem obdobju naslednja gibanja:

- v 000 din

Elementi	I-XII/77	I-XII/78	Indeks $\frac{I-XII/78}{I-XII/77}$	Korigirani indeks 1978
1. Celotni prihodek	4.678.807	5.823.888	124,4	124,4
2. Porabljena sredstva	3.861,545	4.773.308	123,6	125
3. Družbeni proizvod	863.794	1.133.743	131,2	121,4
4. Razporejeni dohodek (a+b)	796.921	1.053.960	132,2	121,6
a/ razporeditev dohodka	208.658	328.772	157,5	116,9
- prispevki SIS druž- benih dejavnosti	73.382	68.898	93,8	93,8
-splošna poraba iz dohodka	19.593	18.132	92,5	92,5
-drugi prispevki in obveznosti	115.677	241.741	208,9	135,7
b) razporeditev čistega dohodka	588.262	725.188	123,2	123,2
• za bruto OD, inovacije	377.918	452.766	119,8	119,8
• za sklade	210.344	272.422	129,5	129,5

Dokaj visoka rast proizvodnje in cen je povzročila visoko nominalno rast vseh elementov celotnega prihodka, razen prispevkov SIS družbenih dejavnosti ter splošne porabe, ki so pod lanskolnetno ravni in so posledica nižanj prispevnih stopenj ter osnov, na katere se računajo zaradi nastalih prekoračitev v zbranih sredstvih.

Izračunani so dvojni indeksi rasti. Osnovni so izračunani s podatkov zaključnih računov, ki pa zaradi spremenjenih predpisov niso v celoti primerljivi ter korigirani indeksi, ki so izračunani na osnove, iz katerih smo skušali odstraniti vpliv spremenjenih predpisov. Vseh vplivov zaradi pomanjkanja podatkov ni bilo moč izločiti, to velja predvsem za sklad skupne porabe, ki kaže zaradi zajemanja: regresa, plačil za tople obroke in izobraževanje, ki so bili v 1977. letu med materialnimi stroški, še vedno veliko višjo rast kot je realna.

Korigirani indeksi rasti kažejo naslednji neugodni trend:

— rast porabljenih sredstev je presegla rast celotnega prihodka in povzročila nižjo rast dohodka in družbenega proizvoda kot celotnega prihodka.

Ostali indeksi rasti kažejo dokaj ugodne rezultate, tako:

— je v okviru razdeljenega dohodka prisotna hitrejša rast čistega dohodka od dela sredstev, namenjenega za skupno, splošno porabo in ostale prispevke iz dohodka, razlika je 6,3 indeksnih točk, in je omogočilo hitrejšo rast skladov;

— pri razdelitvi čistega dohodka je dosežena veliko hitrejša rast dela sredstev za sklade kot za osebne dohodke ter presega rast DP za 8,1 indeksne točke, kar je v skladu s planskimi usmeritvami;

— rast sredstev za bruto osebne dohodke in inovacije se prav tako giblje v planskih smernicah, saj je zaostala za rastjo dohodka kar za 1,8 indeksne točke.

Nadaljnja delitev čistega dohodka po metodologiji SDK kaže naslednjo sliko:

	I - XII/77	I - XII/78	- v 000 din IND
- sredstva za osebne dohodke in skupno porabo	438.098	533.833	121,8
- sredstva za razširitev materialne osnove dela, rezervni sklad in dru- ge sklade	150.164	191.355	127,4
S k u p a j:	588.262	725.188	123,2

Ugotavljamo, da so se gospodarske organizacije v analiziranem obdobju obnašale kot dobri gospodarji — namenile so več sredstev za sklade kot za osebne dohodke.

Delitev čistega dohodka, zmanjšanega za osebne dohodke na osnovi zbira podatkov iz zaključnih računov nam kaže naslednja delitvena razmerja:

- v 000 din

Elementi	I-XII/77	Str.	I-XII/78	Str.	IND
					$\frac{I-XII/78}{I-XII/77}$
1. poslovni sklad	135.702	63,6	172.112	62,4	126,3
2. sklad skupne porabe	53.434	27,4	73.815	28,6	134,3
3. rezervni sklad in ostali skladi	19.115	9,0	24.953	9,0	130,6
SKUPAJ	213.301	100	275.835	100	129,3

Še vedno najhitreje rastejo sklad skupne porabe, rezervni sklad in ostali skladi, kar tudi povzroča, da narašča delež teh skladov, medtem ko delež poslovnega sklada pada. Razlogi za to so poleg že splošno znanih še spremembe v finančnih predpisih, ki vplivajo na hitrejše oblikovanje sklada skupne porabe.

Delitveno razmerje samo med skladom skupne porabe in poslovnim skladom po ZR za leto 1977 in 1978 pa je naslednje:

Naziv organizacije	Leto 1977		Leto 1978	
	Sklad skupne porabe	Poslovni sklad	Sklad skupne porabe	Poslovni sklad
1. DO Kovinska ind. Ig	29,9	70,1	19,5	80,5
2. DO Tovil	41,6	58,4	41,8	58,2
3. DO Ilirija Vedrog	33,7	66,3	24,2	75,8
4. DO Tobačna tovarna Ljubljana-TOZD Proizvodnja	12,9	87,1	18,9	81,1
5. DO Hoja	54,4	45,6	71,9	28,1
6. DO Utensilia	99,0	1,0	100,0	-
7. DO Industrija gostinske opreme IGO	51,8	48,2	82,0	18,0
8. DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestva	100,0	-	100,0	-
9. DO Mercator Velepreskrba TOZD Grosist	34,9	65,1	28,9	71,1
10. DO Slovenijales TOZD Lesni in gradb.mat.	26,8	73,2	39,3	60,7
11. DO Elektromontaža	21,8	78,2	20,9	79,1
SKUPAJ OBČINA:	30,1	69,9	31,4	68,6

Delitev čistega dohodka na osebne dohodke in dela namenjena za sklad skupne porabe, poslovni sklad, rezervni sklad in ostale sklade po ZR za leto 1977 in 1978 je naslednja:

Naziv organizacije	Leto 1977		Leto 1978	
	Osebni dohodki	Skladi	Osebni dohodki	Skladi
1. DO Kovinska ind.Ig	56,6	43,4	50,0	50,0
2. DO Tovil	64,1	35,9	66,5	33,5
3. DO Ilirija Vedrog	56,7	43,3	51,8	48,2
4. DO Tobačna tovarna Ljubljana TOZD Proizvodnja	43,1	56,9	43,1	56,9
5. DO Hoja	84,7	15,3	84,1	15,9
6. DO Utensilia	94,6	5,4	86,5	13,5
7. DO Industrija gostinske opreme IGO	78,2	21,8	75,1	24,9
8. DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestva	93,6	6,4	91,6	8,4
9. DO Mercator-Velepreskrba TOZD Grosist	75,6	24,4	65,8	34,2
10. DO Slovenijales-TOZD Lesni in gradb.mat.	54,7	45,3	66,9	33,1
11. DO Elektromontaža	50,6	49,4	52,1	47,9
SKUPAJ:	63,9	36,1	62,1	37,9

V 64 odstotkih vzorčnih delovnih organizacij se je delitveno razmerje čistega dohodka na osebne dohodke in sklade izboljšalo, saj je delež osebnih dohodkov padel, v 9 odstotkih je ostalo isto, medtem ko se je v 27 odstotkih poslabšalo.

Analiza podatkov za vseh 11 vzorčnih organizacij kaže, da je udeležba osebnih dohodkov v čistem dohodku padla in se je udeležba sredstev za sklade povečala.

V analiziranem obdobju se dokaj ugodna gibanja v ustvarjanju ter delitvi finančnega rezultata ugodno odražajo tudi na kazalcih uspešnosti poslovanja. Ekonomičnost poslovanja, računano po metodologiji SDK (celotni prihodek na porabljenega sredstva) je ostala skoraj na isti ravni kot v obdobju 1977/76, saj znaša indeks 100,7. Rentabilnost poslovanja (ustvarjeni dohodek na povprečno porabljenega sredstva) je porastla — indeks je 108,8. Medtem ko je pokazatelj za produktivnost računano po metodologiji SDK (ustvarjeni dohodek na povprečno število zaposlenih po vkalkuliranih urah dela) zaradi spremenjenih finančnih predpisov in sprememb v samoupravni organiziranosti organizacij združenega dela nerealen in ga ne gre navajati. Kljub temu pa lahko na osnovi povečanja količinskega obsega proizvodnje v primerjavi z doseženo rastjo zaposlovanja ugotovljamo, da se je produktivnost realno povečala.

Kot je uvodoma nakazano, so bila gospodarska gibanja v letu 1978 dokaj ugodna, kar velja tako za gospodarstvo v Sloveniji kot v občini Ljubljana Vič-Rudnik. Nadalje ugotovljamo, da gospodar-

ska gibanja v občini ne odstopajo bistveno od ugotovljenih v preteklem letu v drugih ljubljanskih občinah, pri čemer so določeni odmiki le posledica specifične strukture gospodarstva v občini. Na koncu naj še omenimo, da posamezne organizacije združenega dela z nekaterimi izjemami izkazujejo tudi uspešne premike v rezultatih poslovanja, saj je zaslediti relativno ugodno gibanje kazalcev uspešnosti oziroma rezultatov dela skladno s 140. členom ZZZD.

PROCENT IZPOLNJEVANJA PLANA FINANČNIH POKAZATELJEV

	Celotni prihodek	Dohodek	Čisti dohodek	Osebni dohodki
Tovil	105,3	103,2	107,3	108,6
Kovinska ind.Ig	108,5	116,8	122,7	112,8
IGO	99,0	98,0	106,2	102,0
Utensilia	100,1	84,7	83,3	90,9
Ilirija Vedrog	112,9	102,2	94,0	74,3
Hoja	95,9	118,6	96,5	94,0
TTL-TOZD Proizvodnja	105,4	124,7	137,5	103,8
Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo	106,5	106,9	115,0	114,0
Elektromontaža	102,7	95,7	95,5	88,9
Slovenijales-TOZD Lesni in gradbeni material	129,7	126,4	121,6	99,4
Mercator-TOZD Grosist	124,1	120,6	133,9	117,7

4.1. Izgube

	I-XII/77	I-XII/78	v din
1. DO Iskra TOZD Tovarna elek. inštrumentov Horjul	14.387,201	5.807,570	
2. SOZD KIT DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo	-	1.820.615	
3. DO Hoja TOZD Pohišstvo	-	2.044.863	
SKUPAJ:	14.378.201	9.673.047	67 %

Pokritje izgub:

ad 1) DO Iskra TOZD Horjul Tovarna električnih inštrumentov Horjul — izgubo bo pokrila v višini 35 % ali v znesku 2.036.940 iz lastnih sredstev, ostalih 3.770.629 din ali 65 % iz sredstev skupnih rezerv OZD

ad 2) DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo — izgubo bo pokrila v vrednosti 47.757 din ali 2,6 % iz lastnih sredstev rezerv, ostalih 1.772.858 din ali 97,4 % pa je pokritih v okviru DO Ljubljanske mlekarne oziroma SOZD KIT;

ad 3) DO Hoja TOZD Pohišstvo — izgubo bo pokrila v znesku 1.192.060 din ali 58 % iz lastnega rezervnega sklada, ostalo pa iz sredstev rezervnih skladov ostalih TOZD.

Pregled vrednostnega obsega izgub po četrtletjih:

	I-III/78	I-VI/78	I-IX/78	I-XII/78	v ooo din
- vrednost	31.258	11.817	15.041	9.673	
- število organizacij	14	6	4	3	

PREGLED IZGUB V ZADNJIH DVEH ČETRTLETJIH LETA 1978

	I-IX/78	I-XII/78	str.%	IND	$\frac{I-XII}{V-IX}$
1. DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo	1.345	1.821	18,8		135,3
2. DO Žičnica	1.831	-	-		-
3. DO Hoja-TOZD Pohišstvo	3.146	2.045	21,1		65
4. DO Iskra TOZD Tovarna električ.industrumentov Horjul	8.719	5.808	60,1		66,6
SKUPAJ:	15.041	9.674	100		64,3

Kot osnovni razlog nastalih izgub v DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestvo navajajo: povečanje stroškov repromateriala od 30 do 100 %, osebnih dohodkov za 22 %, medtem ko so ostale prodajne cene nespremenjene.

V ostalih dveh organizacijah je razlog nastalih izgub: slaba notranja organizacija, slaba tehnična opremljenost ter s tem povezana nizka produktivnost dela.

4.2. Osebni dohodki

V zajetih vzorčnih organizacijah s področja gospodarstva občine so znašali poprečni neto osebni dohodki na zaposlenega 5.911,95 dinarjev, kar znaša 18,9 odstotka več kot v letu 1977. Realna rast osebnih dohodkov je 2,7-odstotna in presega planirano rast za 0,7 indekzne točke.

V nekaterih organizacijah so se osebni dohodki oblikovali neodvisno od dogovorjene mase po panožnih sporazumih ter od rasti produktivnosti. Značilno je, da se med temi organizacijami pojavljajo tudi tiste, ki poslujejo z izgubo oziroma na meji rentabilnosti.

Od zajetih 77 gospodarskih organizacij s področja občine so presegle dogovorjeno maso po panožnih sporazumih naslednje:

1. DO Iskra-TOZD Tovarna elektron. instrumentov Horjul	X	- Ima izgubo
2. DO Iskra TOZD Elektrooptika	XX	
3. DO IGO	XX	
4. DO Žičnica TOZD Proizvodnja	X	
5. DO Utensilia	XX	
6. DO Zmaga.	XX	
7. DO LM TOZD Posestvo	XX	- Ima izgubo
8. DO Podjetje za PTT promet TOZD PTT Ljubljana	-	
9. Zavod za urejanje stavbnih zemljišč	X	
10. Slovenija avto TOZD Zastava servis	-	
11. Mizarstvo Vič	XX	
12. DO Volan TOZD Sepro	-	
13. IMP DO Livar TOZD Livarna barv.kovin	-	

OPOMBA:

¹ organizacija je preseгла dogovorjeno maso tudi v tretjem četrtletju

² organizacija je preseгла dogovorjeno maso v polletju in tretjem četrtletju

Možne so še druge delovne organizacije, ki prekoračujejo pazožni sporazum, ker vseh zaključnih računov še nismo prejeli.

Seznam organizacij združenega dela iz gospodarstva, katerih rast poprečnih osebnih dohodkov je hitrejša od rasti produktivnosti — ekonomski pokazatelji so izračunani iz finančnih pokazateljev iz zaključnih računov po že omenjeni metodologiji SDK:

Naziv organizacije

1. DO KIP montažno industrijsko podjetje
2. DO Livar — TOZD Livarna barvnih kovin
3. DO IGO industrija gostinske opreme
4. DO Rašica TOZD Konfekcija Horjul
5. DO Zmaga
6. DO Tobačna tovarna Ljubljana — TOZD Proizvodnja
7. DO Gradbeno obrtno podjetje Trnovo
8. DO Komunalno podjetje — TOZD Komunalne gradnje
9. DO Elektromontaža
10. DO Pleskoobloga
11. DO Mercator — Rožnik, DSSS
12. DO Slovanijales — TOZD Lesni in gradb. mat.
13. DO Gostinsko podjetje Vič
14. DO Kovinoservis
15. DO Mizarstvo Vič
16. DO Žimnica
17. DO RS Inženiring
18. DO Gozdno gospodarstvo Ljubljana, DSSS
19. DO GG Ljubljana, TOZD Obrat za kooperacijo, Gozdarstvo Škofljica
20. DO GG Ljubljana, TOZD Obrat za kooperacijo — Gozdarstvo Ljubljana

Opomba: Poprečni osebni dohodki so računani na podlagi zaposlenih iz vkalkuliranih ur; produktivnost je računana iz dohodka in število zaposlenih na podlagi vkalkuliranih ur.

II. INFORMACIJA O POSLOVANJU VIŠKIH ORGANIZACIJ S
 PODROČJA NEGOSPODARSTVA

1. Zaposlovanje

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko se je število zaposlenih na področju negospodarstva povečalo v letu 1978 (stanje na dan 31. 12.) v primerjavi s predhodnim letom od 5.744 na 5.927, to je za 3,2%.

Toliko povečanje števila zaposlenih je posledica nepopolnega zajetja poročevalskih enot v letu 1977. Iz obdelave so v letu 1977 izpadle krajevne skupnosti (s skupno 38 zaposlenimi v letu 1978), Republiški sekretariat za pravosodje — KPD Ig) z 31 zaposlenimi v letu 1978) in še nekaj drugih poročevalskih enot z manjšim številom zaposlenih. Od teh poročevalskih enot namreč

analize izločimo zaposlene v letu 1978 v zgoraj navedenih poročevalskih enotah, pa znaša povečanje števila zaposlenih le 5,7%.

2. Finančni rezultat poslovanja organizacij s področja negospodarstva vključuje le podatke iz zaključnih računov znanstveno-raziskovalnih organizacij. V analizi so zajete naslednje organizacije: Inštitut za metalne konstrukcije, Metalurški inštitut, Tehniška založba Slovenije, Iskra — Inštitut za prenosno tehniko, Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo, Kemijski inštitut Boris Kidrič, Inštitut za celulozo in papir, Urbanistični inštitut, Elektroinštitut Milana Vidmarja, Vodnogospodarski laboratorij, Inštitut Jožef Štefan.

Način pridobivanja dohodka le-teh organizacij se bistveno razlikuje od načina pridobivanja prihodka ostalih organizacij s področja negospodarstva.

v 000 din

Elementi	I-XII/77	I-XII/78	IND
1. Celotni prihodek	476.847	583.124	122,3
2. Družbeni proizvod.	319.481	406.780	127,3
3. Čisti dohodek	238.137	313.583	131,7
- masa bruto OD	188.926	229.809	121,6
- sklad skupne porabe	22.477	39.559	176,0
- poslovni sklad	19.036	34.026	178,7
- rezervni sklad in drugo	7.698	10.189	132,4

nismo dobili izpolnjenega poročila RAD-1, iz katerega smo v analizi izhajali. Za primerljivost podatkov moramo torej v letu 1979 eliminirati 92 zaposlenih v teh poročevalskih enotah, da dobimo realno sliko povečanja zaposlenih v občini na področju negospodarstva. V tem primeru znaša to povečanje 1,6%.

V organizacijah s področja izobraževanja, znanosti, kulture in informacij je število zaposlenih poraslo za 2,2%, v organizacijah zdravstva in socialnega varstva pa se je število zaposlenih zmanjšalo za 2,9%. Število zaposlenih se je najbolj povečalo v organizacijah družbenopolitičnih skupnosti, samoupravno interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, in sicer za 22,4%. Toliko povečanje števila zaposlenih je posledica zgoraj navedenega nepopolnega zajetja poročevalskih enot v letu 1977. Če iz

Celotni prihodek je v teh organizacijah porastel v letu 1978 v primerjavi z letom 1977 za 22,3%, družbeni proizvod pa za 27,3%.

Čisti dohodek je porasel za 31,7% in je za 9,4 indeksne točke večji od celotnega prihodka. V čistem dohodku je dosežena hitrejša rast skladov kot mase bruto OD. Delež skladov v čistem dohodku je v letu 1978 26,7% in je za 6 indeksnih točk večji kot v letu 1977.

V delitvi skladov je tako kot v gospodarstvu prisotna hitrejša rast sklada skupne porabe, kar je v veliki meri posledica spremembe zakonskih predpisov na področju formiranja tega sklada.

Toliko rasti celotnega prihodka je bila dosežena v zgoraj navedenih znanstveno-raziskovalnih organizacijah s področja negospodarstva s 3,5% povečanjem števila zaposlenih.